

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4MCdo/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	1206220421
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1206220421.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Špitálska 14, Bratislava, proti povinnému D. E., bytom V., zastúpeného opatrovníčkou Timeou Mačicovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Bratislava II, o vymoženie pohľadávky o trov exekúcie, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 39 Er 5410/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 8. februára 2012 sp. zn. 22 CoE 32/2012 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II zo 14. decembra 2011 č.k. 39 Er 5410/2006-37, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 8. februára 2012 sp. zn. 22 CoE 32/2012 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo 14. decembra 2011 č.k. 39 Er 5410/2006-37 a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II uznesením zo 16. Júla 2008 č.k. 39 Er 5410/2006-8 exekúciu s odkazom na ustanovenie § 57 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych poplatkoch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „exekučný poriadok“) zastavil, nakoľko oprávnená navrhla zastavenie exekúcie s odôvodnením straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty podľa § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch. Následne prvostupňový súd uznesením z 18. decembra 2009 č.k. 39 Er 5410/2006-14 zaviazal oprávnenú zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy za výkon exekučnej činnosti vo výške 97,65 € a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie oprávnenej uznesením z 5. apríla 2011 sp. zn. 19 CoE 228/2010 uznesenie súdu prvého stupňa z 18. decembra 2009 č.k. 39 Er 5410/2006-14 v časti výroku o trovách exekúcie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že k zastaveniu exekúcie nedošlo zavinením povinného, ale márnym uplynutím času ako objektívnej kategórie a nie je preto možné zaviazat' na náhradu trov exekúcie povinného. Zodpovednosť za výsledok konania má oprávnený, keďže ide o jeho procesný neúspech.

Okresný súd Bratislava II uznesením zo 14. decembra 2011 č.k. 39 Er 5410/2006-37 uložil oprávnenej povinnosť zaplatiť súdному exekútorovi trovy za výkon exekučnej činnosti vo výške 115,25 €. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že odmenu podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku zaplatí oprávnená, keďže z dôvodu preklúzie práva bola neúspešná a k preklúzii nedošlo zavinením povinného, pretože na plynutie zákonných lehôt nemá povinný vplyv.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Bratislave uznesením z 8. februára 2012 sp. zn. 22 CoE 32/2012 prvostupňové uznesenie zmenil tak, že zaviazal oprávnenú k náhrade trov exekúcie vo výške 98,23 €. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa zaoberal jednak vyčíslením trov za výkon exekučnej činnosti a zároveň uviedol, že k zastaveniu exekúcie došlo zavinením oprávnenej podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. Keďže vo svojom predchádzajúcom uznesení z 5. apríla 2011 sp. zn. 19 CoE 228/2010 vyslovil právny názor, že povinnosť zaplatiť trovy exekúcie má oprávnená a tento svoj právny názor aj zdôvodnil, touto námietkou sa už nezaoberal.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v spojení s ním zmeneného rozhodnutia súdu prvého stupňa podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) v zmysle § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p. Navrhol obe uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal porušenie ustanovení § 1, § 2, § 3, § 251 ods. 4 O.s.p., § 196, § 197, § 200 a § 203 Exekučného poriadku. Vyslovil názor, podľa ktorého môže súd uložiť oprávnenej povinnosť nahradiť trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku len ak dôjde k zastaveniu exekúcie jej zavinením, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na náhradu trov exekúcie. V predmetnej veci nebol ale splnený žiaden z týchto predpokladov. Pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej zavinenie zastavenia exekúcie z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty v zmysle § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Oprávnená nemohla postup súdu v exekučnom konaní a dĺžku trvania tohto konania nijako ovplyvniť. Ak neboli splnené zákonné predpoklady v zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku a návrh na vykonanie exekúcie bol podaný dôvodne, mal trovy exekučného konania znášať povinný (§ 197 ods. 1 Exekučného poriadku). V danom prípade totiž neboli splnené predpoklady pre uplatnenie výnimky z tejto zásady.

Oprávnená sa stotožnila s obsahom mimoriadneho dovolania.

Povinný vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že sama oprávnená sa vedome pripravila o možnosť vymoženía nároku oneskoreným podaním návrhu na začatie exekúcie, čo je nesporne jej subjektívnym konaním, ktoré pri skúmaní procesného zavinenia na zastavení exekúcie treba vziať do úvahy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.), na základe podnetu účastníka konania, v lehote jedného roka (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté uznesenia bez nariadenia pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V konaní o mimoriadnom dovolaní neboli procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. namietané, tieto neboli ani zistené.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. (bez ohľadu na to, či generálny prokurátor odôvodnil mimoriadne dovolanie dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok neprávne rozhodnutie vo veci. Túto vadu dovolací súd taktiež nezistil.

Generálny prokurátor namietal, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času.

Náklady podľa § 196 uhrádza povinný (§ 197 ods. 1 Exekučného poriadku).

V zmysle § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonávaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

V zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na náhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku upravujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však zvaží, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku vo svojom texte teda umožňuje súdu pri zastavení exekúcie prelomiť zásadu zakotvenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, že trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný a oprávňuje ho uložiť povinnosť nahradit' trovy exekúcie oprávnenému. Predpokladom takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného (oprávnenej).

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie citovanej výnimky. Pod zavinením oprávnenej v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávnenej, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jej konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnená podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnená skutočne nemohla nijako ovplyvniť postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania. Navyše súd by mal ex offo povinnosť exekúciu zastaviť, ak by v priebehu konania zistil stratu účinnosti exekučného titulu.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie krajského ako aj okresného súdu v časti trov exekúcie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Rovnaký právny záver prijal už Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo viacerých svojich rozhodnutiach riešiacich obdobnú právnu problematiku (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 19/2011, 7 MCdo 14/2011, 2 MCdo 3/2013).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie krajského súdu a okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 veta prvá O.s.p., § 243b ods. 3 veta prvá O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.